

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ ΙΓ'. - φύλ. 14 * ΑΘΗΝΑ, ΣΑΒΑΤΟ, 4 ΤΟΥ ΑΠΡΙΛΗ 1915 * ΑΡΙΘΜΟΣ 559

ΕΝΑΣ ΛΑΟΣ ΥΨΩΝΕΤΑΙ ΑΜΑ ΔΕΙΞΗ
ΠΩΣ ΔΕ ΦΟΒΑΤΑΙ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑ
ΨΥΧΑΡΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

G. BRANDES. Γιά τόν Ίψεν καί τή ζωή του (συνέχεια).
ΓΟΥΣΤΑΒΟΣ ΓΚΕ-Ι-ΓΕΡΣΤΑΜ. Τό βιβλίον του μικρού αδερφού (συνέχεια).
ΡΗΓΑΣ ΓΚΟΛΦΗΣ. Ύμνοι.
ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ. Ξεφυλλίζοντας ένα βιβλίον στίχων.
ΠΑΝΟΣ Δ. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ. «The Struggle for life».
Α. ΤΡΑΝΟΣ. Ἀνακεφαλαίωση κ' ἐπίλογος.
ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ. —Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ.—ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ.

ΞΕΦΥΛΛΙΖΟΝΤΑΣ ΕΝΑ ΒΙΒΛΙΟ ΣΤΙΧΩΝ* ○ ○ ○ ○ ○ ○

Ἡ πρώτη ἐντύπωση: Τά μάτια τοῦ ποιητῆ τὰ γυρισμένα πρὸς τὸν ἐξωτερικὸ κόσμον. Ἐνοῖγει μ' αὐτὰ καὶ ἀρπάζει λογῆς λογῆς λεπτομέρειες τῆς φυσικῆς ὁμορφίης τριγύρω μας κ' ἔτσι συνθέτει φροντισμένα μικροκάμωτες πάντα εἰκόνες. Ἡ παρατήρησις ἢ λεπτομέρεια ἢ ἀκριβολογία. Κάτι ποῦ δὲν τὸ συνηθίζει τώρα ἢ ποιήσῃ μας, εἴτε ἀπὸ ἀνηξερῆ, εἴτε ἀπὸ κατακρόνητῃ πρὸς τὰ καθέκαστα, γενικεύοντας πῶς πολὺ, μουσικεύοντας ἄλλοτε, τὰ πάντα, καθὼς καὶ μέσα τῆς, ἔτσι καὶ γύρω τῆς δὲν καταδέχεται ἢ δὲν μπορεῖ νὰ σταματήσῃ στὰ καθαρὰ καὶ στὰ ζωγραφικὰ. Καὶ ποῦ πολὺ μποροῦνε καὶ ποῦ πολὺ τὸ καταδέχονται ἀρχαῖοι καὶ νέοι (Παράδειγμα ἀπὸ νεώτεροις, ἀνάμεσα σὲ χίλια μύρια, φέρνω, τὴν ὥρα τούτη, τρεῖς πολὺ ἀνόμους ἀναμεταξύ τους, καὶ μὲ ὅλη τὴ διαφορὰ τῆς τέχνης τους πολὺ παρατηρητικοὺς ποιητῆς: Λαμαρτίνου, Τέννυσον, Βαλαωρίτη.) Ξεφυλλίζω τὸ βιβλίον καὶ σταματῶ σὲ στίχους τέτοιους:

Ἐκεῖ ποῦ τὰ κοτάδια ἐπέρασαν
Τὰ δονλωμένα καὶ τὰ ταπεινά,
Κ' ἐχάραξεν στὴ γῆ τὰ χνάριά τους,
Τὸ ἐλεύθερο τὸ ἀγρίμι δὲν περνᾷ.

(*) Γεωργίου Δροσίνου: «Φωτέρη Σκοτάδια 1913—1914 Ἀθήναι. Ἐκδότης I. Ν. Σιδέρης.

Περνᾷ σὲ μονοπάτια ἀπάτητα
Κ' ἐκεῖ ποῦ χτίζει ἢ πέρδικα φωλιά,
Κ' ἐκεῖ ποῦ ἢ ἀνθισμένη κάταρη
Χτενίζει ἀνάερα τὰ λυτὰ μαλλιά.

Σταματῶ σὲ στίχους τέτοιους:

Πλέκουν οἱ κάμπιες τὰραχνόδιχα
Στῶν πεύκων τὰ γλῶρα ἀροσιλῶνια
Σὰν ἄνθη μυγαλιῶς ἀνάλαφρα
Καὶ μεταξόπλεχτα σὰ χιόνια.

Λευκὰ μαντίλια σειῶνται ἀνέρα
Στὸ χειμωνιάτικο ἀροσιλί
Κι ἀπὸ μακρὰ κροῖζουν τὴν ἀνοιξί:
Γλήγορα νὰ γυρίσῃ πάλι.

Τοῦ εἶδους αὐτοῦ στίχους ἀπαντοῦμε συχνὰ πυκνὰ ξεχωριστὰ στίχοις 9, 42, 48, 49, 50, 148, 167, 203, 204, 206 τοῦ βιβλίου. Ἄλλοτε εἶναι τὰ γοργὰ πετραχελιδόνα ποῦ χτίζουν τὴ φωλιά τους σ' ἓνα νησί, θάρρωντας τὸ γάλασμα. Ἐδῶ τῆς μυγαλιῶς τὸ σκέλεθρον, ἐκεῖ οἱ πρωτόγενναι πεταλοῦδες. Πέρα τάρρωστημένα φύλλα ποῦ ξεφτερουγίζου ἀπ' τὴ λευκὰ σὰν πεταλοῦδες κρινόθωρες. Παραπέρα τὸ περιστέρι «ποῦ καμαρώνεται—καὶ λάμπει στὸ λαμπρὸ στὴ στήθῃ του—Καὶ στὰ φτερά τῆς κεφαλῆς του—Ἡλιοπλάκωτο ἓνα ἀντιφέγγισμα—Τοῦ σμυραχνίου καὶ τοῦ ἀμεθύστου.» Ἄλλοτε πάλι δὲν τὰ ξεχωρίζου τὰ μάτια. «Τὰ περιστέρι τὰ κατάλευκα καὶ τῶν μαρμάρων τὰ κομμάτια σιμὰ στοῦ ἀρχαίου ναοῦ τὸ ἀέτωμα.» Καὶ καθεξῆς. Ἄκόμα καὶ ἀπὸ τὰ μικρότητα ὕψη στίχους, τοὺς ἔφερε μὲ προσεχτικὴ παρατήρησις. Τὸ καταπληκτικῆς λαμπροχρωμίας ἄστρο τοῦ Βέγγα στὸν ἀστερισμὸ τῆς Λύρας δὲν τὸ ὀνειρεύτηκε ὁ ποιητῆς, μηδὲ τὸ μισοξάνοιξε μὲ γυμνὰ μάτια τὸ ξέτασε σκυμμένος προσεχτικὰ μέσα στὸ «ἀστρογυάλι» (6.203) «τὸ μενεξεδένιο φῶς του.» Καὶ τὸ πῶς λιγύλογο καὶ τὸ πῶς γλυκοῦλαφο κομμάτι ἀπὸ τὰ ζωγραφικὰ τραγούδια τοῦτα:

Τοῦ Γενάρῃ ἡλιοβασιλεῖα
Γαλανό, καθάριο λάμπει,
Στολισμένο μὲ τὰ χρώματα
Μιάς μαγιάτικης αὐγῆς.

Πρώτῃ Ἄνοιξί γιορτάζουνε
Σ' ἄλλους κόσμους ἄλλοι κάμποι:
Τ' οὐρανοῦ τὰ ρόδ' ἀνθίσανε
Ποῖν ἀνθίσουνε τῆς γῆς.

Ζωγραφικὰ. Μὰ γι' αὐτὸ τὰ τραγούδια τοῦτα πρέπει νὰ τὰ θεωρήσουμε γεννήματα τῆς λεγόμενης περι-

γραφικής τέχνης, τῆς τέχνης ποῦ σημειώνει κάποιο ξεπεσμό στὴν ποίηση καὶ κάποια σύγχυση μὲ τὴ ζωγραφική, ὅσο κι ἂν μᾶς φωνάζει ὁ Ὀράτιος πὼς καὶ ἡ ποίηση ζωγραφικὰ εἶναι; Κάθε ἄλλο. Καὶ γιὰ τὸν ποιητὴ μας ἡ περιγραφή δὲν εἶναι σκοπός. Μέσο εἶναι καὶ πρόφραση καὶ σύμβολο γιὰ νὰ μᾶς υποδηλώσῃ τὴ διάθεσή του ἢ γιὰ νὰ μᾶς μεταδώσῃ τὴ συγκίνησή του παραστατικά :

Στὸν αὐγουστιάτικο οὐρανὸ διαβαίνουν τὰ μεσάνυχτα,
Σὰν ἀπὸ κάποιαν ἄλυτη κατάρρα ἀποδιωγμένα,
Τὰ διαβατάρικα πουλιὰ μὲ τὰ φτερὰ τὰ ὀρθάνοιχτα,
Ποῦ φεύγουν ἀπ' τὴν ξενιτειὰ καὶ πάλι πᾶν στὰ ξένα.

Μέσ' στὸ σκοτάδι ἀθώρητα, χωρὶς ν' ἀναταράζωνται,
Σύννεφο ἀλαφροῖσκιωτο, περνοῦνε τσιόρια τσιόρια,
Κι' ἀκούοντάς τι μὲ φωνὲς πονεϊκὲς νὰ κραζῶνται
Θαροεῖς ἀγάπης στεναγμοὶ πὼς ἔρχονται ἀπ' τ' ἀ-
[στέρια.

Πῶς ὁ τελευταῖος στίχος ἀστραφτερὰ φωτίζει καὶ μεταμορφώνει τὸ ποίημα ἀπὸ μιὰν ἀναπαράσταση εἰκονοπλαστικὴ σ' ἓνα κελαιδισμό ἀπὸ αἴσθημα! Ἄλλοῦ πάλι, σταματώντας σὲ τραγοῦδι ἀπὸ τὰ ὀραιοτέρη του βιβλίου, διαβάζουμε :

Ἄπ' τὸ δάσος βαθιὰ φλόγες χύθηκαν
Κι ὅλα φεύγουν, γοργὰ, δειλιασμένα,
Φτερωτὰ, σερπετὰ στὸ συνάρπιαγμα
Μῦς ἀκράτητος κι ἄγριας ὀρμῆς.

Εἶναι τὸ πρῶτο τετράστιχο. Μὰ στὸ δεύτερο ποῦ ἀμέσως ἀκολουθεῖ καὶ συμπληρώνει τὸ ποίημα, τί ἄλλασμα καὶ τί ταξίδεμα σὰν κάπου ἄλλοῦ, καὶ μὲ ὄλο τῆς στραφῆς τὸ συγκράτημα στὸ ἴδιο περπάτημα, στὸ ρυθμὸ τὸν ἴδιο! Ἀπὸ τὸ δάχτυλο ποῦ μᾶς δείχνει κάτι, τὸ μάτι ποῦ στυλώνεται σὲ κάτι σὰν ἀόρατο ἀπὸ μᾶς. Τὸ κοίταμα γίνεται δραμα. Καὶ τὰ πράγματα, πρόσωπα, μᾶς συγκινεῖ ὄχι πιά κάτι ποῦ ἀνεπαρκῶς ἐκφράζεται, μὰ τὸ ἴδιο τὸ ἀνέκφραστο ποῦ τὰ πράγματα κρύβουν.

Καὶ τὰ δέντρα εἶπαν : «Μόνα στὸν ὄλεθρο
Θ' ἀπομεινόμε ἐμεῖς σκλαβωμένα ;»
Κ' οἱ φωλιὲς τῶν πουλιῶν ἀποκρίθηκιν :
«Ὁχι μόν'α μὰζὶ σας κ' ἐμεῖς !»

Ὁ ποιητὴς τοῦ βιβλίου αὐτοῦ στέκει σὰν ἀδάκρυτος' κι ὅπου κλαίει, κλαίει ἀπὸ μέσα του. Τὴν καρδιά του δὲν τὴν ἀφίνει νὰ χυθῇ ἀνεμπόδιση. Γιὰ τοῦτο πὼς τυπώνεται βαθιὰ ἡ συγκίνησή του ἐκεῖ ὅπου τὴν ἀφίνει νὰ ξεπροβάλλῃ ἀπλὰ καὶ κατανοητικὰ σ' ἓνα ἁρμονικώτατο συνταίριασμα οὐσίας καὶ μορφῆς ! Παράδειγμα τὸ τραγοῦδι τοῦτο' κλασικὸ κανεὶς θὰ μπορούσε νὰ τὸ πῆ, σύμφωνα μὲ τὸν ὀρισμὸ ποῦ κάποιοι ἔδωκε τοῦ κλασικοῦ: ἔργου ποῦ φέρνει μὲ μικρὰ μέσα μεγάλα ἀποτελέσματα :

Παιδί, μὲ παραμύθια μ' ἐναννούριζες,
Μητέρα μου καλή, στὰ γόνατά σου,
Κι ὅταν τὸ παραμῦθι ἐτέλειωσε,
Μ' ἐπλάγιαζες νὰ κοιμηθῶ κοντά σου.

Ἐκεῖ ποῦ τώρα ἐσὺ κοιμᾶσαι ἀξύπνητη,
Τὰ γόνατά μου σέρνω ἀποσταμένα,
Νὰ κοιμηθῶ κοντά σου : — Ἐτέλειωσε
Τὸ παραμῦθι τῆς ζωῆς γιὰ μένα.

Ἡ δεύτερη ἐντύπωση: Στὸ βιβλίο τοῦτο πλουσιμένο πλοῦσια μὲ τὴν ἀγάπη τῆς φυσικῆς ὁμορφιάς, τῆς ἐξοχικῆς ζωῆς, ξεμυτίζουν ἀγάλια ἀγάλια βλες οἱ ἀγάπες, καὶ γγίζονται βλες οἱ χορδὲς τῆς ποιητικῆς λύρας, σὲ σύμμετρα κυκλικά ἀνεβάσματα. Ἀρχίζει μὲ τὴ λέξη ποῦ μᾶς υποβάλλει τὴ θάλασσα (ὡ θαλασσοθεμέλιωτα) καὶ τελειώνει μὲ τὸ στίχο «Κι ἄστρα κ' ἐμεῖς μὲ τ' ἄστρα». Σ. 3—14 : Τὰ ὄλικά του, θαλασσινὰ. Τὰ μαργαριτάρια, οἱ γλάροι, ἡ ψαρὸδάρκα, τὰ καράβια, κτλ. Σ. 17—30 : Τὰ ὄλικά του στεριανὰ : Ἡ ἀνοιξη, ὁ κάμπος, τὰ δέντρα, τὰ βουνὰ κτλ. Σ. 32—42 : Συνέχεια, μὲ τὰ ἴδια ὄλικά. Σ. 45—53 : Χρησιμοποίηση τῶν ἴδιων ἀποθεματικῶν κεφάλαιων, ἴσως μὲ κάποιο τρυφερότερο τόνο ποῦ ἀρχίζει νὰ γίνεται φανταχτερότερος. Σ. 47—68 : Ἐναὶς ἐσωτερικὸς κόσμος παίρνει καὶ καθαρώτερα ξεσκεπάζεται. Γόρισμα τοῦ ματιοῦ στὰ μέσα. Ἡ ψυχὴ.—Σ. 71—82 : Συνεχίζεται ἡ ἴδια ψυχικὴ διάθεση πρὸς τρεμουλιαστά, μὰ προσπαθώντας τώρα νὰ τονωθῇ μὲ τὰ γυμναστικὰ μέσα κάποιου περήφανα δειγμένου στωϊκισμοῦ : (Κοίτα τὸ ποίημα : «Ὁχι ! οὔτε φεύγω, οὔτε συχώρεση ζητῶ ..») —Σ. 85—99 : Κάτι σὰ νὰ ὑψώνεται, ὄλο νὰ ὑψώνεται. Ἄνω σχῶμεν τὰς καρδίας! («Ψυχὴ μου, ἐπέταξες ψηλὰ κι ὄλο ψηλὰ ἀνεβαίνεις !»).—Σ. 113—119 : Ὁ κόσμος τῶν ἰδεῶν, παράλληλα. Κάποιοι ἥρωες, Μπετόθεν, Σέλλεϋ, Νίτσε, Δανουόνσιος. Τὸ ἐπίγραμμα μεστώνεται. Κάτι ἀρχίζει νὰ προβάλλῃ σὰν ὕμνος.—Σ. 123—131 : Γόρισμα στὸν ἐσωτερισμό, μὰ σὰ δυναμωμένο ἀπὸ τὴν πρωτῆτερη μὲ τοὺς μεγάλους κοινωνία. Καὶ βρίσκουμε στὴν κύκλο τοῦτο ἓνα μαργαριτάρι ἀπὸ τὰ πρωτοτυπώτερα καὶ τὰ ξεχωριστά, στὴν ἐντέλεια, τοῦτο:

Προσκυνήτρα ἐγὼ καὶ λάτρισσα
Στῆς Ἀγάπης τὸ ἅγια πῆρι
Ἐξέειλο γιὰ σένα ἐγέμισα
Τῆς καρδιάς μου τὸ ποτήρι.

Μέσ' στὰ χέρια μου κρατῶντας τὸ
Τὸ ποτήρι τὸ γεμάτο
Σ' τῶφερνα, ὦ καλέ μου, κ' ἔτρεμα
Μὴ χυθῇ μιὰ στάλα κάτω.

Μά, πρὶν φάισω, ἡ Μοῦσα μουῖδειε
Τὴν ὄραία μου πίστι ψεύτρα,

Κι ἀπ' τὸν ἴδιο δρόμο ἐγύρισα
Ταπεινά, σκυφτά, σὰν κλέφτρα.

Καὶ τοῦ ποτηριοῦ τὸ ἀγίασμα,
Τώρα ἀνώφελο γιὰ μένα,
Τῶχουσα στὰ λησμοβότανα,
Ποῦ εἶδα γύρω μου ἀνθισμένα.

Ἐδῶ ἡ μεταφορική εὕρεση, ἡ ζωγραφική παράστασις, παίρνουν ἕλη τους τὴ δύναμη, ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ὡς τὸ τέλος· ὁ ποιητὴς ἀπὸ πλαστικὸς γίνεται μυθοπλαστικὸς, μὲ κάποιο μουσικὸ μυστήριο στὸ βάθος δραματικὰ φερμένο στὰ μάτια μας. Σ. 135—142: Βλέπουμε πῶς οἱ μεγάλες ἐπικὲς στιγμὲς ποῦ πρόσφατα ζήσαμε δὲν ἀφίνουν ἀσυγκίνητο τὸν ποιητὴ, μολταταῦτα κάθε ἄλλο παρὰ πολεμόχαρο καὶ τυραννικὸ ποιητὴ. — Σ. 143—163: Ὁτι ἀπὸ καιρὸ καὶ μᾶς γοητεύει καὶ μᾶς ὑπνωτίζει, ὁ ἀπ' ἑλσους τοῦ κόσμου τοὺς Μουσούθρεφτους τρυγημένους καὶ πάντ' ἀτρώγητος ἑλληνικὸς κήπος· τὰ ἀρχαῖα, πρόσωπα καὶ λείψανα. — Σ. 167—175: Γύρισμα στὰ ταπεινότερα καὶ στὰ βυθύτερα τῆς ζωῆς μας. Ἐνας περίπατος κάτου ἀπὸ τοὺς ἰσκιους τῶν κυπαρισσιῶν, ἀνάμεσα στὰ μνήματα. — Σ. 179—195. Ἐδῶ μᾶς τριγυρίζουν πῶς λίγο τὰ φωτερά, καὶ πῶς πῶς τὰ σκοτάδια. Τὸ μυστήριο. Ἡ φυσική, σὰ μεταφυσική. Εἶπε: τὸ λεῖτ-μοτίβο του. Ὁ ποιητὴς ἡ ὁ Κύριος ποῦ μέσα στὰ βᾶθη του βασιλεύει, λαλεῖ ἐν παρῶλει. Ὁ στίχος παραμερίζει τὴν κανονικὴ παράδοσις, καὶ γίνεται κι αὐτὸς πολύτροπος. — Σ. 199—208:

Βαθεῖα τὴ νύχτα, τὰ μεσάνυχτα,
Μὲ τ' ἀνοιχτὰ φτερά τοῦ ὄνειρου,

ἀγωνίζεται νὰ συλλαβίσῃ «τὸ ἀστέρινον ἀλφάβητο», κατὰ τὴ φράση ἐνὸς λησμονημένου ποιητῆ, τοῦ Μαυρογιάννη.

Ἰστερα: Ἐκεῖνος ποῦ διχάζοντας ἴσα μ' ἐδῶ τὴν κριτικὴ μου τούτη δοκιμὴ ἢ ποῦ ἀπρόσεχτα ξεφυλλίζοντας τὸ βιβλίον, θὰ νόμιζε πῶς ὁ ποιητὴς μὲ τὰ «Φωτερά Σκοτάδια» βᾶλθηκε νὰ γράψῃ καὶ νὰ ἐκφράσῃ σὲ σειρὰς, καθὼς λέμε, τραγούδια τῆς θάλασσας, τῆς στεριᾶς, τοῦ κάμπου, τοῦ βουνοῦ, τοῦ ἔρωτα, τοῦ Χάρου, τῶν ἀρχαίων, τῶν ἀστρῶν, τῆς ψυχῆς, τῆς πατρίδας, τοῦ φυσικοῦ, τοῦ ὑπερφυσικοῦ, ἕλα σχεδισμένα κυκλικά, τὸ ἕνα ὕστερ' ἀπὸ τὸ ἄλλο, — ἐκεῖνος θὰ γελᾶσθῃ. Φανερό, ὑποθέτω πῶς ὁ ποιητὴς τὰ τραγούδια του τὰ σκόλισε κατὰ καιροὺς καὶ μὲ τὴν εὐκαιρία καὶ ἔπως ἔπως, ἀνάκατα, σκόρπια, ἀπρονόητα, τῶρ' ἀπὸ τὸ αἰσθημα τῆς τελευταίας στιγμῆς, τῶρ' ἀπὸ τὴν ἀνάμνησι τοῦ πρωτινοῦ καιροῦ, ἀπὸ μιὰ προσήλωσι, ἀπὸ μιὰ μελέτη, ἀπὸ μιὰ συγκίνησι, ἕλα, ἀπὸ τὰ περιστατικὰ λογῆς. Καὶ ὕστερα, ἀποφασισμένος νὰ τὰ περιμειξέσῃ μέσα στὸ βιβλίον, τὰ συγύρισε, τὰ ὠργάνωσε τρόπον τινά, σὰν ποιητὴς ποῦ γνοιάζεται τὸ σύμμετρο καὶ ποῦ θέλει τὴν παράστασι μὲ τάξη. Μὰ καλὰ

καλὰ καὶ οὐσιαστικὰ δὲν εἶναι ποιητὴς οὔτε τοῦ φυσικοῦ κόσμου οὔτε τοῦ ὄνειρου, οὔτε σκαρώνει κύκλους. Κι αὐτὸ εἶν' ἡ τρίτη ἐντύπωση.

(Ἡ συνέχεια στὸ ἄλλο φύλλο)

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

Τὰ «Φωτερά Σκοτάδια» πωλοῦνται δε. 4 στὸ Βιβλιοπωλεῖο Γ. Βασιλείου (Σταδίου 42).

“ΥΜΝΟΙ,”

✱ ✱ ΓΕΡΝΟΥΝ ΟΙ ΜΕΡΕΣ ✱ ✱

Πόθος κανείς δὲν ἀγγίξε τὴν ὑπαρξή μου ἐμέ,
τὰ πάντα εἶναι σβησμένα,
καὶ μητ' ἐσὺ ὦ ἐρωτικὲ βαθύτατε καημὲ
μοῦ λύγισες τὰ φρένα.

Δειλὴ μου ἀνάτειλε ἡ ζωὴ, ρόδου χλωμοῦ
[εὐωδία
σὲ στήθη ἀνασημένα,
κι' ὅσα ὄνειρά τρικύμισαν τὴ λεύτερη καρδιά
μοῦ φύγαν τρυγημένα.

Γέρνουν οἱ μέρες· μιὰ στροφή θλιμένου τρα-
[γουδιοῦ,
γλυκὸς ρυθμὸς γιὰ μένα,
μιὰ κάποια ὀρμή, σὰν ξέσπασμα χαρᾶς μι-
[κροῦ παιδιοῦ,
μοῦ γνέφει ἀπελπισμένα.

Ὡ τῆς ψυχῆς μου ἀνήλιαγε, πυκνέ, μαῦρε
[δρυμὲ
κυκλώνεις με ὀλοένα,
καὶ σπαραγῆς τὴν ἀπληρη τὴν ὑπαρξή μου ἐμέ
στὴ λυρικὴ μου πένα.

✱ ✱ ✱ ΘΑΛΑΣΣΑ ✱ ✱ ✱

Θάλασσα, πῶς λαχτάρησα στὴν ἄκρη τοῦ νάρθη
μιὰ ζοφερὴ βροδιά,
νὰ φέρω ἐμπρὸς στὸ κύμα σου τὸ μανια-
[σμένο, ὀρθό,
τὴ λυγισμένη μου καρδιά.

Νὰ πῶ τοὺς στίχους ποῦ ἔσπειρες κι' ἀνάδωσε
[λιτοῦς
σὰν ὄρα ἀγάπης ἐαρινῆς,
μὲ τὸν ἀνθρώπινο καημὸ θρημένους, ἀπ' αὐτοὺς
ποῦ δὲ συμπόνεσε κανείς.